

SIERPIEŃ 8(96)1996r.

ISSN 1233-8494

Doradztwo Rolnicze

W GRABANOWIE

Cena 50gr (5000 zł)

Dożynki 96

W dniu 25 sierpnia 1996 roku planowane są dożynki wojewódzkie.

W programie przewiduje się między innymi :

- prezentację maszyn i urządzeń rolniczych, środków do produkcji rolnej, wyrobów przemysłu rolno-spożywczego przez instytucje działające na rzecz rolnictwa*
- komputerowe doradztwo ekonomiczne i technologiczne*
- wystawa sprzętu pasiecznego*
- prezentacja i sprzedaż wydawnictw pszczelarskich*

**Serdecznie zapraszamy
Komitet organizacyjny
i Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Grabanowie**

"PRYMUS" w Zakładzie Unasienniania w Białce.

Osobniki używane do rozrodu winny charakteryzować się wysokimi parametrami hodowlanymi. Przyczyni się to do produkcji tuczników o podwyższonej jakości, gdyż potomstwo dziedziczy " po połowie " cechy po ojcu i po matce.

Najbardziej dokładną oceną wartości hodowlanej zwierzęcia uzyskuje się na podstawie:

- oceny własnej

- wyników oceny potomstwa i pełnego rodzeństwa

Przy ocenie własnej / przeżyciowej wartości tucznej i rzeźnej / % mięsa jakim charakteryzuje się oceniane zwierzę obecnie określa się na podstawie pomiarów grubości słoniny i mięśnia najdłuższego grzbietu.

Wszelkonięszą ocenę wartości rzeźnej świń stanowi ocena poubojowa dokonywana na tuszy a stosowana w Stacji Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej.

Pozwala uzyskać informację dotyczącą cech rodziców bez potrzeby ich zabijania. Ocena obejmuje konkretne kojarzenie knurów z odnośnymi lochami. Ostateczna ocena pełnego rodzeństwa za pomocą indeksu selekcyjnego oparta jest na porównaniu ich wartości ze Średnimi różniczników wycenionych w tym samym okresie i z tej samej stacji.

Uwzględnia się w indeksie cztery cechy tj.

1 - średni przyrost dzienny w czasie tuczu od 25 do 100 kg

2 - średnia grubość słoniny z 5 - ciu pomiarów

3 - powierzchnia oka połędwicy

4 - masa szynki bez słoniny i skóry

Oprócz indeksu podaje się również średnie innych cech, charakteryzujących wartość tuczną i rzeźną.

W Zakładzie Unasienniania w Białce Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt w Zamościu użytkowany jest knur rasy pbz / dawniej zaliczany do linii norweskiej / Orant z Garzyna G 44513 Pz o ocenie własnej:

- przyrost - 5234 g

- grubość słoniny 13,6

- indeks - 123

Ewenuementem jest uzyskanie przez niego pierwszej klasy / + 30,76 / pkt., oceny na podstawie potomstwa w SKURTCH w Chorzelowie. Jest to pierwszy knur tak wysoko wyceniony ze SHiUZ Zamość. Wyceny dokonano używając potomstwa z kojarzenia w/w knura z lochami rasy pbz / dawniej zaliczane do linii niemieckiej / będącymi własnością hodowcy zarodowej trzody chlewnej Pana Jerzego Bajdy zam. Belcząc gm. Czemierniki

Tabela 1.

Średnie wyniki niektórych cech potomstwa knura ORANT w porównaniu do średnich uzyskiwanych w stacjach kontroli SKURTCH

Wyszczególnienie	Orant	pbz Lublin	pbz Polska
Przyrost dzienny od 25-100 kg/g	840,40	824	788
Grubość słoniny /śr z 5 pom./cm	1,70	2,28	2,20
Pow. oka połędw./cm ²	48,69	45,60	45,13
Masa szynki zad./bez sł./kg	7,83	7,33	7,47
Masa w tysz./%	54,50	51,10	52,26

Tabela 2.

Średnie wyniki oceny przeżyciowej knurów.

Wyszczególnienie	Orant	pbz Lublin	pbz Polska
Przyrost dzienny /od urodzenia/682	621	615	
Oszacowany % mięsa w tuszy	54,7	54,7	54,7
Indeks pkt	118	108	107

Tabela 3.

Średnie wyniki oceny użytkowości rozplodowej.

Wyszczególnienie	Orant	pbz Lublin	pbz Polska
Liczba prosiąt w 1 dniu	12,2	10,12	10,92
Liczba prosiąt w 21 dniu	11,6	9,45	10,22

Należy podkreślić, że średnia grubość słoniny z 5-ciu pomiarów jest najniższa ze wszystkich osobników przekontrolowanych z dotychczasowych wycen uzyskanych na potomstwie z OSHZ Lublin. Przedstawione wyniki w tabelach potwierdzają zasadność nazwy knura Oranta z Garzyna "PRYMUS". W przyszłości należy dążyć do szerokiej wyceny knurów dla dobra hodowli i chowu naszego okręgu.

mgr inż. Zbigniew Bajda
st.specj. d/s hodowli
Okręgowa Stacja Hodowli Zwierząt
w Lublinie

UWAGA ROLNICY HODOWCY BYDŁA

Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie w roku 1996/97 realizuje następujące tematy dotyczące bydła na terenie naszego województwa:

- Poprawa parametrów jakościowych mleka z uwzględnieniem wymogów przemysłu mleczarskiego. (Zadanie regionalne wspólne z WODR Rejowiec)
- Wykorzystanie krzyżowania towarowego krów rasy ncb z buhajami ras mięsnych do organizowania produkcji wołowiny w warunkach niskonakładowych w województwie białkopodlaskim. (Temat kontynuowany od 1994 roku)

Oba tematy realizowane są u rolników indywidualnych. Zarówno w temacie dotyczącym mleka jak i żywca wołowego sporządzana była sianokiszonka z pierwszego pokosu i będzie z drugiego i trzeciego w belach cylindrycznych. Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych rolników na pokazy sporządzania sianokiszonki. Informacje dotyczącą terminu i miejsca wykonania udzielają specjaliści Zespołów Doradztwa Rolniczego. Do sporządzania tą nową technologią sianokiszonki potrzebny jest następujący sprzęt: ciągniki ze sprawną hydrauliką zewnętrzną, ładowacz Tur 5, prasa zwijająca Z-279 lub Z-279/1, owijkarka bel oraz rozwijacz bel H-912 i folia. Rozwijacz bel służy do załadunku bel na owijkarkę oraz do manipulowania belami owiniętymi folią po uprzednim wymontowaniu tarcz dociskowych z kolcami i zamontowaniu uchwytów do bel. Warunkiem lokalizacji tematu dotyczą-

cego mleka było minimum 5 sztuk krów w gospodarstwie oraz sporządzenie sianokiszonki. Na terenie województwa temat jest zlokalizowany w 39 gospodarstwach. Do prawidłowej realizacji tematu rolnicy otrzymają za 50% odpłatność środki higieny z Alfa Laval oraz pasze wysokobiałkowej dodatki mineralne. We wrześniu zostanie zorganizowane seminarium wyjazdowe rolników i specjalistów poza teren województwa do gospodarstw z oborami z udojniami. Również organizowane będą kilkuosobowe wyjazdy zainteresowanych rolników do zmechanizowanych obór bydła mlecznego na terenie naszego województwa. Nadmieniam, że nasze województwo posiada piękne obory, które warto zobaczyć. Realizacja tematu dotyczącego bydła mięsnego w bieżącym roku będzie bardzo ciekawa, ponieważ w miesiącu wrześniu będzie wykonywana transplantacja zarodka bydła mięsnego w czystej rasie. Biorczynie, to krowy ncb o niskiej wydajności u trzech rolników: Bugaj Andrzej zam. Burwin gmina Łomazy, Kossowski Krzysztof zam. Romaszki gmina Sososz oraz Baczkowski Czesław zam. Czepotka gmina Sosnówka. W wyżej wymienionych gospodarstwach w czasie transplantacji będą zorganizowane pokazy dla zainteresowanych rolników. O dokładnym terminie i godzinie wykonania zabiegu poinformują specjaliści ZDR - zapraszamy.

Antonina Strąćicka

Użytki zielone - jednak niezapomniane

Załamaniem cen mleka w pierwszych latach 90-tych, spowodowało drastyczny spadek pogłowia bydła. Niska opłacalność produkcji pociągnęła za sobą mniejsze zainteresowanie rolników użytkami zielonymi. Łąki i pastwiska często: niewłaściwie nawożone, bez pielęgnacji i źle użytkowane (zbyt późne i zbyt niskie koszenie), były dobrym siedliskiem dla wielu uciążliwych chwastów. Na użytkach zielonych rozprzestrzeniły się: ostrożenie, pokrzywy, barszcze, mniszki pospolite, skrzypy, sity, szczawie. Obecnie koniunktura na produkcję bydła poprawiła się, jednak zachwaszczone użytki zielone nie dają oczekiwanych plonów i wyników produkcyjnych. Chwasty: obniżają plon wartościowych składników runi, pogarszają jakość zbieranego plonu, zagrażają nowym zasiewom zagłuszając siewki gatunków traw i koniczyn oraz zagrażają terenom przyległym, na które nasiona chwastów mogą być przenoszone przez wiatr i zwierzęta.

W związku z powyższym w roku bieżącym po zbiorze II pokosu traw w fazie pełnego odrostu chwastów na terenie ZDR Łosice zostaną przeprowadzone demonstracje polegające na wykonaniu chemicznego zwalczania chwastów na powierzchniach 1- hektarowych w 18 gospodarstwach

(po 3 w każdej gminie), gdzie problem zachwaszczenia jest szczególnie duży. U rolników gdzie będzie zlokalizowana demonstracja, wykonana będzie atestacja opryskiwaczy i zostaną one wyposażone w nowe końcówki. Do zabiegów zostaną wykorzystane następujące środki chemiczne: Aminopielik D w ilości 2 l/ha + Starane w ilości 0,8 l/ha.

Po zastosowaniu herbicydów prowadzone będą obserwacje mające na celu określenie skuteczności ich działania. Wyniki będą opublikowane w miesięczniku "Doradztwo Rolnicze". Powyższe przedsięwzięcie w 50% finansowane będzie przez rolnika, a pozostała część kosztów pokryta będzie z dotacji Urzędu Wojewódzkiego, natomiast podsięw traw w zależności od potrzeb rolnik wykona we własnym zakresie. Demonstracje realizowane będą w oparciu o zalecenia Instytutu Ochrony Roślin oraz IMUZ. Miejsca przeprowadzania demonstracji zostały wstępnie zlokalizowane przez specjalistów z ZDR Łosice. Rolnicy uczestniczący w realizacji zadania będą wcześniej przeszkoleni.

mgr inż. Stanisław Kordaczuk
ZDR Łosice

PROGRAM REALIZACYJNY INTERWENCJI NA RYNKU ZBÓŻ W OKRESIE II PÓŁROCZA 1996 ROKU.

Do czasu zanim w obrocie rynkowym znajdzie się zboże z nowych zbiorów, Agencja będzie kontynuowała sprzedaż zbóż z zapasów oraz importu interwencyjnego. Wstępne prognozy wskazują, że zbiory zbóż w 1996 roku mogą wynosić około 23 mln ton. Zatem byłyby one niższe o około 3 mln ton niż wykazane przez GUS w 1995 roku. Ocenia się, że straty powstałe w wyniku złego przezimowania czimn oraz opóźnienia siewów zbóż jarych, wobec niskiego poziomu nawożenia nie są możliwe do wyrównania nawet w sprzyjających warunkach pogodowych. W okresie zbiorów zbóż występuje nasilenie ich podaży (około 60 % rocznego skupu realizowane jest w III kwartale każdego roku) co powoduje spadek cen zbóż o 15 - 20 % w stosunku do okresu tuż przed rozpoczęciem żniw. Przeciwdziałając tej tendencji poprzez interwencyjne zakupy zbóż Agencja stara się podtrzymywać ceny rynkowe na poziomie nie niższym od ustalonych cen minimalnych. Na sezon 1996/97 wynegocjowano ceny minimalne w wysokości : 400 zł/tonę pszenicy i 280 zł/tonę żyta. Ceny interwencyjne, wg których będą realizowane w br. interwencyjne zakupy zostaną określone na poziomie do 20% wyższym od cen minimalnych. Biorąc pod uwagę stan rynku zbożowego oraz prognozowane zbiory zbóż, Agencja Rynku Rolnego przewiduje, że w br. będzie większe niż w latach poprzednich zainteresowanie skupem zbóż ze strony podmiotów gospodarczych. Dlatego też działania Agencji przy zakupie zbóż ograniczać się będą do ilości niezbędnych do uzupełnienia rezerw państwowych. Pozostałe formy interwencji uruchamiane będą dopiero wówczas gdy:

- odbudowany zostanie stan rezerw państwowych,
- nadal konieczna będzie obrona ceny minimalnej na zboża w danym regionie.

W przypadku niesprzyjających warunków pogodowych podczas tegorocznych żniw a zwłaszcza gdy skupowane ziarno przekroczyłoby dopuszczalne normy wilgotności i zachodziłaby potrzeba jego dosuszania w elewatorach, Agencja uruchomi jednocześnie wszystkie formy działań interwencyjnych. Nie wyklucza się jednocześnie, że w sytuacji zbyt szybkiego wzrostu cen rynkowych zbóż, niezbędne będzie jeszcze przed końcem roku podjęcie importu celem dokończenia odbudowy planowanych zapasów zbóż.

FORMY DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH

1. Zakup zbóż na rezerwy państwowe

W pierwszej kolejności będzie realizowany zakup zbóż w ilości równoważącej odbudowę planowego poziomu rezerw. Ceny zakupu dostosowane zostaną do poziomu cen

rynkowych, których poziom określony zostanie decyzją Prezesa Agencji. Zakupy zbóż na rezerwy państwowe będą realizowane głównie w rejonach zlokalizowanych elewatorów i magazynów ARR. W sytuacji wzrostu cen rynkowych w kraju do poziomu umożliwiającego import zbóż (przy zastrzeżeniu zawieszenia ceł) ARR rozważy decyzję dalszej odbudowy zapasów w drodze importu.

2. Zakup zbóż na zapasy operacyjne

Skuteczność oddziaływania Agencji na rynku zbóż w okresach zwiększonego popytu wynikać będzie z wielkości zapasów zbóż pozostających w dyspozycji Agencji. Zapasy te powinny być znacznie zwiększone od dotychczasowych. Dlatego też w "Programie działań interwencyjnych na 1996 r." ARR wyodrębniła środki finansowe umożliwiające zakup do 300 tys. ton zbóż krajowych wg cen interwencyjnych. Zapasy te mogą być utworzone w części ze zboża wykupionego przez ARR z magazynów autoryzowanych w IV kwartale.

3. Skup zbóż przez magazyny autoryzowane

W br. istnieje duże prawdopodobieństwo, że system skupu zbóż przez magazyny autoryzowane nie będzie funkcjonował. Jeżeli ceny rynkowe na zboża (pszenicę i żyto) będą wyższe od ustalonych przez Agencję, cen zakupu interwencyjnego, wówczas nie będzie potrzeby uruchamiać tej formy interwencji. W sytuacji wystąpienia znacznych nadwyżek podaży zbóż i ukształtowanie się cen rynkowych na zboża poniżej cen interwencyjnych - ta pośrednia forma interwencji zostanie uruchomiona. Skup zbóż w tym systemie będzie realizowany przez podmioty rynkowe, posiadające magazyny atestowane przez PISiPAR, na podstawie umów z ARR. Podmioty uczestniczące w tym systemie skupują zboże w oparciu o środki pochodzące z kredytu preferencyjnego. Podmiot jest zobowiązany do stosowania cen interwencyjnych oraz przechowywania zboża przez 3 miesiące od daty zakończenia skupu. ARR gwarantuje wykup zboża, gdy po okresie ustalonym w umowie, podmiot nie jest w stanie uzyskać na rynku cen zapewniających pokrycie kosztów składowania i obsługi kredytu. W 1996 roku sieć magazynów autoryzowanych będzie uruchamiana w tych regionach, w których nie są zlokalizowane elewatory (magazyny) przejęte przez ARR oraz w tych, w których brak podmiotów skupowych, a sytuacja rynkowa będzie uzasadniać potrzebę obrony ceny minimalnej. Celem identyfikacji ilości zboża skupionego w tym systemie oraz w zakupach na zapasy operacyjne, Agencja wprowadziła dowody dostawy oznakowane napisem "skup interwencyjny". Jeden egzemplarz otrzyma do-

stawca zboża i będzie miał możliwość przeanalizowania stosowanej ceny, która uwzględniać będzie ewentualnie potrącenia za przekroczenie progów zanieczyszczeń i wilgotności.

4. Poręczenia kredytów

Jednym z ważnych instrumentów służących interwencyjnej polityce państwa realizowanej przez Agencję Rynku Rolnego, jest udzielanie poręczeń kredytowych. Poręczenia kredytowe, jako pośrednia forma działań interwencyjnych, ułatwiają podmiotom gospodarczym dostęp do preferencyjnych kredytów bankowych przeznaczonych na skup i przechowywanie produktów. Poręczeń udziela się zgodnie z zasadami prawa cywilnego, wyłącznie na wniosek kredytobiorcy. Przy rozpatrywaniu wniosków o poręczenia kredytów preferowane będą podmioty, które zawarły z Agencją umowy na skup zbóż w systemie magazynów autoryzowanych. Prezes Agencji Rynku Rolnego upoważni Dyrektorów Regionalnych Agencji Rynku Rolnego do udzielania w terminie do 30 września br. poręczeń spłaty preferencyjnych kredytów bankowych przeznaczonych na skup zbóż konsumpcyjnych w kwocie do 2,5 mln dla jednego podmiotu w transzach nie większych niż 0,5 mln zł. W celu usprawnienia dotychczasowej współpracy w zakresie warunków i trybu udzielania przez ARR poręczeń spłaty kredytów skupowych, aktualnie podpisywane są z bankami stosowne porozumienia, zgodnie z którymi przejmą one na siebie określone obowiązki związane z kontrolą wykorzystania oraz zabezpieczenie udzielonych kredytów.

UCZESTNICTWO SPÓŁEK ARR W PROGRAMIE INTERWENCYJNYM

Agencja Rynku Rolnego jest udziałowcem w dziesięciu Spółkach posiadających magazyny zbożowe o łącznej pojemności 665 tys. ton. Pojemności tych magazynów zostaną wykorzystane do zgromadzenia rezerw państwowych zbóż, a w następnej kolejności do utworzenia zapasu ope-

racyjnego. Przewiduje się, że w ramach zakupów na zapasy stałe, ARR będzie pokrywała koszty transportu zboża z punktów skupu - organizowanych przez Spółki do ich elewatorów. W przypadkach poręczania kredytów skupowych dla Spółek elewatorowych, w których Agencja Rynku Rolnego posiada nie mniej niż 30 % udziałów, będą one udzielane do wyższego poziomu niż dla innych podmiotów. Ponadto z uwagi na stosowane przez banki procedury i ograniczenia w uzyskaniu kredytu preferencyjnego, Agencja będzie mogła poręczać kredyty w/w Spółkom na warunkach określonych przez banki. Spółki elewatorowe ARR będą zobowiązane do szczególnej operatywności w realizacji zakupów jak też do ścisłego przestrzegania ustalonych wymagań jakościowych oraz terminów zapłaty za dostarczone ziarno.

BIEŻĄCA ANALIZA SYTUACJI RYNKOWEJ

Prawidłowy i sprawny przebieg interwencji będzie w dużym stopniu uzależniony od bieżącego monitoringu sytuacji na rynku zbóż. Przede wszystkim systematycznie gromadzone i analizowane muszą być informacje o wielkości skupu i kształtujących się cenach w poszczególnych województwach i RARR.

KONTROLA PRZEBIEGU REALIZACJI PROGRAMU

Ogólny nadzór w zakresie prawidłowej realizacji niniejszego programu sprawują Biuro Interwencji Rynkowej oraz Biuro Rezerw Państwowych. Dyrektorzy RARR są odpowiedzialni za bieżącą realizację zadań w poszczególnych regionach. Przebieg realizacji zadań interwencyjnych będzie objęty kontrolą wewnętrzną jak też zewnętrzną przez służby PISiPAR.

Opracowano na podstawie materiałów
Biura Interwencji Rynkowej w Warszawie
Bożena Michalczuk

O g ł o s z e n i a

LIGEZA CELINA zam. Buraków 17, 21-216 Tyśmienica
tel. 54-30-46 Parczew
Pilnie sprzedam 2 pary kóz

SIWKO ZYGMUNT zam. Biernaty Stare 23 gm. Łosice
*prowadzi produkcję, sprzedaje i układanie kostki brukowej.
Ceny konkurencyjne*

MŁYN ZBOŻOWY w Parczewie - mtel. 54 17 67
OFERUJE:

1. Otręby żytnie
2. Mąka żytnia

Prowadzi skup żyta w cenie rynkowej

MUSIATOWICZ WALDEMAR zam. Biała k/Radzynia
tel. 52 09 86 po godz 20
Sprzedam gniotownik dwuwalcowy z silnikiem 5,5 kW

ALICJA KUKAWSKA Tuczna 39
*Sprzedam tanio działkę 0,63 ha, dom murowany parterowy,
budynki gospodarcze, sprzęt rolniczy (kultywator, glebogry-
zarka, prasa, przyczepa, siewnik nawozowy)*

MULTAN IRENEUSZ zam. Szóstka 140 gm. Drelów
tel. 72 11 46
sprzedam: dmuchawę poziomą, obsypnik 3-rzędowy, kosiarkę listwową. Stan dobry

Zalecane do uprawy odmiany zbóż ozimych w naszym województwie w 1996 roku.

W dniu 2. 06. 96 r. zgodnie z zaleceniem Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Uhninie odbyło się spotkanie w celu ustalenia doboru odmian zbóż ozimych zalecanych do uprawy na terenie woj. białkopodlaskiego. Wspólnie z przedstawicielami Stacji Oceny Odmian oraz jednostkami prowadzącymi obrót materiałem siewnym ustalono następujący dobór odmian zbóż ozimych oraz ich repartycję na terenie naszego województwa.

1. Pszenica ozima

Almari	- 40 %
Kobra	- 20 %
Maltanka	- 15 %
Roma	- 10 %
Emika	- 10 %
Elena	- 5 %
Sakwa	- 5 %

2. Żyto ozime

Warko	- 20 %
Motto	- 25 %
Dańkowskie Żłote	- 15 %
Wibro	- 10 %
Arant	- 5 %
Dańkowskie Nowe	- 5 %
Adar	- 5 %
Rataj	- 5 %
Mobek	- 5 %

3. Pszenżyto ozime

Bogo	- 25 %
Presto	- 20 %
Ugo	- 15 %
Malno	- 10 %
Tewo	- 10 %
Vero	- 5 %
Moreno	- 5 %
Tornado	- 5 %

4. Jęczmień ozimy

Borwina	- 60 %
Gil	- 20 %
Kroton	- 15 %
Horus	- 5 %

Charakterystyka nowych odmian zbóż ozimych wprowadzonych do Rejestru Odmian w 1996 r.

Pszenica oz. odm. Sakwa - miejsce wyhodowania: Zakład Doświadczalny IHAR Strzelce. Kłos bezostny, biały. Ziarno czerwone, duże, bardzo dobrze wyrównane, o średniej gęstości w stanie zsypanym. Zimotrwałość dość mała do średniej. Żdźbło średniej długości. Odmiana o dużej odporności na wyleganie. Zdrowotność na ogół dobra; odporność na choroby podstawy żdźbła duża, zaś na mączniaka i septoriozy- przeciętna. Wysokość roślin średnia. Termin kłoszenia i dojrzewania dość późny. Odporność na porastanie w kłosie, liczba opadania oraz

zawartość białka średnia. Wydajność mąki dobra do bardzo dobrej. Wartość wypiekowa mąki (ocena wstępna) średnia. Wymagania glebowe i w stosunku do poziomu kultury roli- średnie. Plenność w skali kraju dobra.

Pszenica oz. odm. Izolda- miejsce wyhodowania: Stacja Hodowli Roślin Kobierzyce. Kłos bezostny, biały. Ziarno czerwone; masa 1000 ziarn średnia. Zimotrwałość prawie średnia. Rośliny średnio wysokie. Odporność na wyleganie dość duża. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Zdrowotność zróżnicowana: dość duża odporność na rdzę żółtą i zgorzel podstawy żdźbła, znaczna podatność na rdzę brunatną, przeciętna podatność na pozostałe choroby. Ziarno średniej wielkości, dość słabo wyrównane, o dość dużej gęstości w stanie zsypanym. Odporność na porastanie w kłosie oraz liczba opadania średnia. Zawartość białka mała. Wartość wypiekowa mąki zła do średniej. Wymagania glebowe i w stosunku do poziomu kultury roli- średnie. Plenność w skali kraju bardzo dobra.

Żyto ozime odm. Adar: miejsce wyhodowania- Stacja Hodowli Roślin Antoniny. Zdrowotność przeciętna, wysokość roślin średnia, odporność na wyleganie przeciętna. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Ziarno średnio wyrównane, o średniej odporności na porastanie w kłosie, średniej liczbie opadania, dość małej gęstości w stanie zsypanym i przeciętnej zawartości białka. Wymagania glebowe przeciętne. Plenność dobra.

Żyto oz. odm. Zduno: miejsce wyhodowania - Zakład Doświadczalny IHAR Smolice. Zdrowotność przeciętna, wysokość roślin średnia, odporność na wyleganie przeciętna. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Ziarno średnio wyrównane, o średniej odporności na porastanie w kłosie, średniej gęstości w stanie zsypanym i przeciętnej zawartości białka. Wymagania glebowe przeciętne. Plenność dobra.

Pszenżyto oz. odm. Tornad: miejsce wyhodowania - Zakład Doświadczalny IHAR " Małyszyn".

Kłos ościsty, ziarno czerwone o małej masie 1000 ziarn. Wysokość roślin średnia, odporność na wyleganie dość duża. Mrozoodporność dość duża, zdrowotność przeciętna. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Ziarno średnio wyrównane, o dość dużej odporności na porastanie w kłosie, małej liczbie opadania, dość dużej gęstości ziarna w stanie zsypanym i przeciętnej zawartości białka. Wymagania glebowe przeciętne. Plenność dobra.

Jęczmień oz. odm. Horus- Stacja Hodowli Roślin Marchwacz. Kłos wielorzędowy, żdźbło średnio krótkie. Mrozoodporność przeciętna. Odporność na mączniaka dobra, na rdze dość dobra, na pozostałe choroby przeciętna. Odporność na wyleganie przeciętna. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Ziarno średniej wielkości, średnio wyrównane o średniej zawartości białka. Plenność w skali kraju bardzo dobra.

K. Kuresza

Jeśli pragniesz osiągnąć sukces, zrób to z nami !

Czołowy producent dodatków witaminowo-mineralnych do pasz

poleca Państwu

- Polfamixy® zalecane do uzupełniania pasz gospodarskich
i wytwarzania pasz pełnoporcjowych dla wszystkich gatunków zwierząt

- Koncentraty paszowe

Renoma naszej Spółki jest gwarancją wysokiej jakości produktów
oraz sprawnego i doświadczonego serwisu zootechnicznego.

Producent: Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne Polfa S.A.
Wytwórnia Premiksów, 99-300 Kutno, ul. Skłęczkowska 16
Dział Marketingu tel./fax (0-24) 53-08-31,
Dział Sprzedaży tel./fax (0-24) 54-75-56

Najbliższa hurtownia: „CENTROWET” Sp. z o.o. ul. Zwycięstwa 26 b, 15-950 Białystok, tel. (0-85) 511-207

ZAKŁADY CHEMICZNE "POLICE" S.A.
72-010 POLICE, UL. KUŹNICKA 1

POLIFOSKA NPK
POLIMAP NP
POLIDAP NP
MOCZNIK N
POLIMAG NPKMg

NASZ NAWÓZ - TWÓJ ZYSK

telex 425367 po pl fax (48-91) 173 603

ZAKŁADANIE PLANTACJI TRUSKAWEK

Pod względem wielkości produkcji truskawek Polska zajmuje czołowe miejsce w świecie, a głównym odbiorcą zbieranych owoców jest przemysł przetwórczy i zamrażalnicy. Przemysł ten umożliwia zagospodarowanie dużych ilości owoców w krótkim czasie, jednak na produkcję oddziałuje w sposób monopolistyczny. Wyznaczając ceny skupu owoców określa dobrą lub złą koniunkturę, co często destabilizuje produkcję. Duże uzależnienie od przemysłu przetwórczego skłoniło wielu producentów do zainteresowania się uprawą typowo deserowych odmian truskawek. Coraz więcej plantatorów dostrzega, że uprawa takich odmian może być bardziej dochodowa. Aby osiągnąć dobre wyniki ekonomiczne, trzeba znać wymagania tej rośliny, po to, by zapewnić jej optymalne warunki wzrostu i plonowania.

Wybór stanowiska pod plantację.

Optymalne warunki dla wzrostu i rozwoju truskawki, a także dla wykonania zabiegów uprawowych i pielęgnacyjnych, występują na terenach równinnych. Do uprawy tej rośliny nadają się także lekkie skłony. Należy unikać zakładania plantacji w zagłębieniach terenu, sprzyjających tworzeniu się zastoisk mrozowych zimą lub wiosną w czasie kwitnienia truskawek. Miejsce przeznaczone pod plantację powinno być osłonięte przed działaniem silnych wiatrów. Zapewni to dobre plonowanie i zmniejszy prawdopodobieństwo uszkodzeń mrozowych.

Truskawka rośnie i plonuje dobrze prawie na wszystkich typach gleb, z wyjątkiem rędzin oraz gleb podmokłych i zlewnych. Optymalna kwasowość gleby powinna wahać się w granicach pH 6,0-6,5.

Przygotowanie gleby

Przedplon. Przy zakładaniu plantacji ważne jest staranne przygotowanie gleby i właściwy przedplon. Rośliny przedplonowe mogą oczyścić pole z chwastów, poprawić strukturę gleby oraz ograniczyć występowanie groźnych patogenów glebowych. Należy unikać sadzenia truskawek po pomidorach, ziemniakach, malinach, kapuście, kalafiorze i ogórku ze względu na rozwój grzybów atakujących system korzeniowy. Złym przedplonem są także wieloletnie rośliny motylkowe, takie jak koniczyna i lucerna. Rośliny te są żywicielami opuchlaków, drutowców i pędzaków. Odpowiednim przedplonem są zboża, rośliny jednoroczne motylkowe oraz niektóre warzywa wczesne, jak fasola, groch, marchew czy cebula.

Zwalczanie chwastów.

Walka z chwastami na plantacji truskawek jest bardzo uciążliwa i pracochłonna. Dlatego też bardzo ważne jest dokładne oczyszczenie pola z chwastów, szczególnie trwałych, jeszcze przed posadzeniem roślin. Mechaniczna walka z chwastami nie zawsze daje dobre efekty, dlatego też często konieczne jest stosowanie herbicydów. Bardzo skutecznym preparatem jest Roundup. Skuteczność stosowa-

nia Roundupu można zwiększyć przez dodanie środków wspomagających np. siarczanu amonu, Adbiosu lub przez mieszanie z Chwastoxem extra. Poza Roundupem można użyć innych środków o podobnym działaniu takich jak: Glifos, Glifogan, Perzocyd i Avans. Decydując się na stosowanie herbicydów, należy przede wszystkim pamiętać o doborze odpowiedniego preparatu, właściwym terminie stosowania, dawce oraz konieczności zachowania odstępu czasowego pomiędzy użyciem preparatu a sadzeniem roślin.

Nawożenie. W porównaniu z wieloma roślinami uprawnymi truskawka posiada stosunkowo małe wymagania nawozowe. Na glebach o średniej zasobności w składniki pokarmowe poleca się zastosowanie około 120 - 150 kg potasu i 60 - 100 kg fosforu w czystym składniku na hektar. Na glebach bardzo lekkich, które są zazwyczaj ubogie w magnez należy zastosować także nawożenie magnezowe w ilości 150 kg MgO/ha. Na glebach nie wykazujących niedoboru magnezu można stosować wapno zarówno w postaci węglanowej (na gleby lżejsze - nawóz wapniowy węglanowy), jak i tlenkowej (na gleby cięższe - nawóz wapniowy tlenkowy). Wapnowanie gleby wykonuje się przed założeniem plantacji, najlepiej na rok wcześniej lub pod przedplon.

Korzystnego wpływu obornika na plonowanie truskawek należy oczekiwać zwłaszcza na glebach lżejszych przy uprawie bardzo intensywnej, gdzie celem producenta jest uzyskanie wysokiego plonu owoców już w roku sadzenia. Przed założeniem plantacji stosuje się obornik w ilości 40 - 60 t/ha, najlepiej pod przedplon. Obornik może być zastąpiony nawozami zielonymi, które muszą być dobrze rozdrobnione przed wprowadzeniem do gleby.

Odmiany.

Wybór odmiany zależy od tego, czy owoce będą przeznaczone dla przemysłu przetwórczego, czy też na bezpośrednie spożycie jako owoce deserowe. Dla przemysłu przetwórczego najbardziej przydatne są następujące odmiany: Senga Sengana, Dukat i Kama. Do bezpośredniego spożycia najlepsze są odmiany o atrakcyjnych owocach, takie jak Elsanta, Kent, Real, Syriusz.

Zakładanie plantacji.

Jednym z najważniejszych warunków powodzenia uprawy truskawek jest zakładanie plantacji z sadzonek zdrowych, pochodzących z kwalifikowanych mateczników. Sadząc zdrowe rośliny można znacznie ograniczyć stosowanie niektórych pestycydów. Zdrowy materiał daje także możliwość uzyskania wyższego plonu. Plantacje owocujące należy zakładać przede wszystkim z sadzonek w stopniu organału.

Terminy zakładania plantacji.

Przy umiarkowanie dobrych warunkach pogodowych, szczególnie przy dostatku wilgoci w glebie, truska-

wki można sadzić w ciągu całego okresu wegetacji. Najczęściej jednak sadi się je jesienią oraz wiosną, za lepszy uważa się jednak termin wiosenny. Wówczas jest dostatecznie dużo wilgoci w glebie i nie ma ryzyka przemarznięcia roślin. Z produkcyjnego punktu widzenia najlepszym terminem sadzenia jest termin letni, pozwala on na właściwe wykorzystanie pola w roku sadzenia truskawek oraz na uzyskanie dostatecznie wysokiego plonu owoców w pierwszym roku po posadzeniu roślin.

Sadzenie roślin i system uprawy.

W produkcji towarowej truskawkę zaleca się sadzić systemem rzędownym lub pasowo - rzędownym. W systemie rzędownym odległości między rzędami wynoszą zazwyczaj 80 - 100 cm, zaś między roślinami w rzędzie 15 - 30 cm. System pasowo - rzędowy polecany jest przy uprawie tru-

skawek na glebach słabszych, na których rośliny nie rozrastają się tak silnie oraz w przypadku odmian słabo rosnących. W tym systemie uprawy zawsze jedno międzyrzędzie jest szersze a drugie węższe natomiast odległości roślin w rzędach są jednakowe. Truskawki mogą być sadzone ręcznie a w przypadku dużych plantacji przy pomocy sadzarek.

Adresy szkółek na terenie woj. białkopodlaskiego, w których można nabyć kwalifikowane sadzonki truskawek:

Dąbrowski Paweł - Jasionka 5, tel. 54-18-22

Gadamski Tadeusz - ul. Suchowolska 50 Wołyń,
tel. Wołyń 112

oprac. ELŻBIETA KACPRZAK

Skuteczne sposoby zwalczania perzu

Perz jest pospolitym chwastem wszystkich upraw rolniczych. Łatwo przystosowuje się do różnych warunków glebowych i uprawowych. Długa jego żywotność jest przyczyną silnego i długotrwałego zachwaszczenia pól. Perz posiada zdolność pobierania składników pokarmowych ze związków chemicznych niedostępnych dla roślin uprawnych, dlatego też łatwo zyskuje nad nimi przewagę. Ponadto podziemne pędy zawierają substancje toksyczne, które hamują wzrost i rozwój roślin uprawnych. Najczęściej opanowuje pola o nieprawidłowej agrotechnice i nieprawidłowym zmianowaniu, zastępowaniu podorywek talerzowaniem oraz przy orkach razówkach, wieloletnim jednokierunkowym stosowaniu herbicydów.

Rozróżniamy trzy metody walki z perzem.

1. Mechaniczna

2. Agrotechniczno-chemiczna

3. Chemiczna

Najskuteczniejszą jest metoda agrotechniczno-chemiczna.

1. Metoda mechaniczna

Wyciąganie rozłogu perzu-bezpośrednio po żniwach.

Wykonać podorywkę na głębokość 10-12cm. Po przeschnięciu gleby wyciągnąć rozłogi perzu za pomocą kultywatora o sprężynowych łapach, najlepiej dwukrotnie na krzyż.

Uduszenie perzu

Po żniwach wykonać podorywkę następnie broną talerzową dwukrotnie pociąć rozłogi, na krótkie odcinki. Kiedy pole się zazieleni wykonać orkę głęboką na 25 - 35 cm, najlepiej z przedplużkiem.

Zmęczenie perzu

Po żniwach podorywka, następnie broną talerzową pociąć kilka razy rozłogi i czekać, aż pole się zazieleni, wykonać orkę średnią, a przed zimą głęboką.

2. Metoda agrotechniczno-chemiczna.

Zastosowanie herbicydu "Antyperz płynny 38".

Po żniwach wykonać podorywkę na głębokość 10-15 cm. Następnie oprysk preparatem w dawce 30 l/ha. Po zabiegu pole zabronować celem wymieszania z glebą. Po upływie 5 - 6 tygodni wykonać orkę średnią i ponownie zastosować oprysk Antyperzem. Antyperz w dawce jak wyżej i po upływie 5 - 6 tygodni wykonać orkę przedzimową. Wiosną roku następnego nie wolno uprawiać roślin zbożowych i prosowatych, natomiast można uprawiać buraki, ziemniaki, rośliny oleiste strączkowe.

Zastosowanie herbicydu "Roundup".

Nie wykonywać żadnych zabiegów uprawowych po zbiorze - zaczekać, aż pole się zazieleni, a perz osiągnie fazę 3 - 4 liści tj. wysokość 10 - 15 cm i wtedy wykonać zabieg w ilości 5 l/ha. Przez okres 2 tygodni nie wykonywać żadnych zabiegów. Dawkę Roundupu można obniżyć stosując mieszankę o składzie 3 l Roundupu + 5 kg siarczanu amonu. Po tym herbicydzie można uprawiać wszystkie rośliny. Ten środek niszczy ponad 90 % rozłogów perzu. Jest to najważniejsza zaleta tego preparatu. Roundup ulega biodegradacji bardzo szybko. Pobierany jest przez rośliny wyłącznie przez części nadziemne i nie ma żadnego niebezpieczeństwa dla upraw następných.

Fusilade.

Po zbiorze zbóż pociąć rozłogi broną talerzową na krzyż. Odczekać, aby perz osiągnął 4 - 6 liści i wtedy zastosować preparat w ilości 2 - 4 l/ha. W czasie miesiąca nie wykonywać żadnych zabiegów. Fusilade nie wykazuje działania na rośliny następcze. Skuteczność wszystkich przedstawionych sposobów zwalczania perzu zależy przede wszystkim od terminowego i prawidłowego wykonania poszczególnych zabiegów oraz od przebiegu pogody.

Józef Sokulski
ZDR Wisznice

Ceny targowiskowe w kraju od 22.07.do 27.07.1996 r.

LP		Targowisko	Pszeni ca	Żyto	Jęczm ień	Ziem niaki	Prosi ęta	Jaja	Jabłka	Cebul
	Jedn.miary		zł/dt	złdt	zł/dt	zł/dt	para	szt	zł/kg	zł/kg
		min.	53	38	42	10	105	0.18	0.25	0.50
		max	80	70	70	40	220	0.35	0.50	1.50
		średnie	66	44	58	29	147	0.25	0.37	0.88
		odchylenie stand.	5	5	5	8	19	0.03	0.08	0.21
1	Biała Podlaska	Wisznice	60	40	55		100	0.25	0.50	1.20
2	Biała Podlaska	Radzyń Podlaski	68	44	60		140	0.21	0.50	1.00
3	Białystok	Siemiatycze		38			160	0.27	0.40	0.50
4	Białystok	Sokółka	65	45	60	10	115	0.25	0.35	1.20
5	Bielsko Biała	Żywiec	70	52	62	30	180	0.25		0.80
6	Bydgoszcz	Koronowo	66	40	60		140	0.25	0.30	1.20
7	Chełm	Chełm			47	35	130	0.21		0.70
8	Ciechanów	Raciąż	65	45	60		160	0.18	0.44	1.20
9	Częstochowa	Żarki	70	38	56		150	0.24	0.30	0.80
10	Elbląg	Orneta	65	40	55		150	0.25	0.35	1.00
11	Gdańsk	Kościerzyna	65	50	64	30	138	0.24		1.10
12	Gorzów Wlkp.	Drezdenko	70	45	60		140	0.24	0.40	1.50
13	Jelenia Góra	Bolesławiec	60		55	35	130	0.24		1.00
14	Kraków	Proszowice	61		59	18	175	0.30		0.50
15	Legnica	Jawor	61		49	28	145	0.23	0.45	0.90
16	Łódź	Główno	74	40			220	0.24	0.25	1.00
17	Łomża	Kolno	70	50		40	170	0.30		0.80
18	Nowy Sącz	Nowy Targ	70	40	50	40	150	0.35		1.00
19	Piotrków Trybunal.	Radomsko	65	40	55	30	150	0.18		0.80
20	Płock	Gostynin	68	42	65	35	155			0.70
21	Radom	Szydłowiec	68	38	57	32	170	0.25		0.80
22	Rzeszów	Mielec	67		50		150	0.24		0.90
23	Siedlce	Mińsk	53	40	62	11		0.27		1.00
24	Siedlce	Sokołów	70	43	60	25		0.28		0.50
25	Skierniewice	Skierniewice	80	40		30		0.23		0.80
26	Suwałki	Suwałki	65	45	55	40		0.25		1.00
27	Szczecin	Stargard	70				105	0.30	0.40	1.20
28	Tarnobrzeg	Staszów	65	40	58	30	140	0.22		0.80
29	Toruń	Golub Dobrzyń	65	48	60		150	0.23	0.25	1.00
30	Wałbrzych	Dzierżoniów	80	70	70		135	0.22	0.30	0.80
31	Warszawa	Góra Kalwaria	62	45	42		130	0.30	0.50	1.00
32	Zielona Góra	Wolsztyn	70	50	60		155	0.25	0.30	0.50

NOTOWANIA Z TARGÓW I JARMARKÓW

SPORZĄDZONE PRZEZ OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w GRABANOWIE

(Ceny w zł za jednostkę)

Wyszczególnienie	J.M.	Wisznice	Parczew	Łosice	Piszczac	Radzyń Podlaski	Biała Podlaska	Międzyrzec Podlaski
		22.07.1996 poniedziałek	23.07.1996 wtorek	24.07.1996 środa	24.07.1996 środa	24.07.1996 środa	25.07.1996 czwartek	25.07.1996 czwartek
pszenica	q	60-62	60-65	63	65	68-69	65	65
pszenżyto	q	54-55	50	50	-	-	-	-
żyto	q	40-42	43-44	38-40	40	44-45	40	42
jęczmień	q	55-57	60	-	-	60	-	-
owies	q	43-45	45-50	45-46	40	50	45	50
mieszanka zbożowa	q	45-46	-	50	45	-	-	-
proso	q	-	-	-	-	-	80	-
otręby pszenne	q	-	-	45	-	-	-	-
prosięta 10-15kg	para	100-110	135-150	130-140	120-140	130-140	120-150	130
prosięta pow.15 kg	para	140-150	165	140-160	-	160-170	-	-
krowa	szt.	-	-	1300-1500	1300-1500	1100-1600	-	-
krowa z cielakiem	szt.	-	-	1600-2000	1400-1600	-	-	-
koń	szt.	-	-	-	3000	-	-	-
jaja	szt.	0.25	0.25-0.30	0.24-0.26	-	0.21	0.25	0.25-0.30
jabłka	kg	0.70-0.80	0.60-1.00	0.60-1.00	-	0.50-1.20	-	0.50
czereśnie	kg	-	-	-	-	2.50-3.00	-	-
wiśnie	kg	1.20-1.50	1.50	-	1.40	1.20	1.40-1.60	-
porzeczka czarna	kg	-	-	-	-	-	-	0.60
maliny	kg	1.50	-	-	-	2.00	-	-
cebula	kg	0.80-1.20	-	1.00	1.00	-	1.00	0.60
cebula młoda	kg	-	0.80-1.00	-	-	0.80-1.00	-	-
fasola szparagowa	kg	-	-	1.80-2.00	-	1.50-1.60	-	-
czosnek	główka	-	-	0.20-0.50	-	-	-	-
marchew młoda	peczek	-	0.70	-	-	-	-	0.60
marchew	kg	1.00	-	1.00	-	0.80-1.00	-	-
buraki	kg	-	0.60	-	-	1.00	-	-
kapusta/główka/	szt.	0.80-1.20	0.70	0.80-1.50	1.00-1.50	0.50-1.00	1.00-1.60	1.50
kalafior	szt.	0.80-1.50	-	1.00-1.50	-	1.20-1.40	-	-
pieczarki	kg	-	4.00	-	-	-	-	-
papryka	kg	3.20	-	2.40-3.00	-	-	-	-
pomidory	kg	1.20-1.80	1.50-2.00	2.20-2.40	1.80	1.60-2.20	1.40-2.00	2.00
ogórki	kg	0.70-1.20	0.80-1.20	0.80-1.40	0.90	0.60-1.00	1.00	1.00-1.40
ziemniaki młode	kg	0.40-0.50	0.30-0.40	0.40	0.50	0.30-0.50	0.50	0.30

Wisznice :	zboża	-	podaż	średnia	popyt	średni
	prosięta	-	podaż	średnia	popyt	średni
Parczew :	zboża	-	podaż	średnia	popyt	duży
	prosięta	-	podaż	średnia	popyt	średni
Łosice :	zboża	-	podaż	mała	popyt	duży
	prosięta	-	podaż	mała	popyt	duży
Piszczac :	zboża	-	podaż	średnia	popyt	duży
	prosięta	-	podaż	średnia	popyt	średni
Radzyń Podlaski:	zboża	-	podaż	średnia	popyt	średni
	prosięta	-	podaż	średnia	popyt	średni
Biała Podlaska	zboża	-	podaż	średnia	popyt	duży
	prosięta	-	podaż	średnia	popyt	duży
Międzyrzec Podlaski :	zboża	-	podaż	mała	popyt	średni
	prosięta	-	podaż	mała	popyt	średni

Ogłoszenia

GORGOL ADAM zam. Szóstka 110 tel. 72 11 59
Sprzedam wiązałkę WC - 5, stan dobry

WASĄG STANISŁAW zam. Kąkolewnica Wsch. 78
tel. 72 23 85
Sprzedam przyczepę samobierającą "Hojnice"

BEDNARCZYK JAN zam. Białka tel. 52 51 00
Sprzedam kombajn zbożowy zawieszany Z 0 - 20

URSZULA DOŁĘGA zam. Radzyń tel. 52 17 74
Sprzedam kozy

MARCZEWSKI JAN zam. Świnarów 47 gm. Łosice
sprzedam dom drewniany oszalowany, kryty blachą 11 x 8
rok budowy 1960, w dobrym stanie, cena do uzgodnienia

UCHYMIAK ANDRZEJ zam. Branica Suchowolska 55
gm. Wohań tel. Ulan 21
Sprzedam Ładę 2107 poj. 1300 cm³ rok prod. 1987 stan
idealny, tanio

P.W.PAR - AGRO S.C 21 - 200 Parczew ul. Piwonia 50 tel.
54-11-22 w budynku przychodni dla zwierząt - czynny całą
dobę
DEALER FIRMY POZBAC PPP S.A. POZNAŃ
oferuje w cenach fabrycznych:

- premiksy
- mieszanki mineralno-witaminowe
- superkoncentraty - T,G,L
- mieszanki pełnoporcjowe dla trzody chlewnej, bydła i
drobiu

Rzepak - cenna roślina dla przemysłu tłuszczowego.

W dn. 24. 06. 1996 r. w Urzędzie Wojewódzkim w Białej Podlaskiej odbyło się spotkanie producentów nasion rzepaku ozimego podwójnie ulepszanego zorganizowane przez Wojewódzki Inspektorat Agrotechniczno-Surowcowy w Białymstoku. Inspektorat ten prowadzi kontraktację rzepaku na terenie naszego województwa dla Zakładu Przemysłu Tłuszczowego w Warszawie.

Tematem spotkania było między innymi:

- Technologia zbioru rzepaku i przyczyny powstawania strat ilościowych nasion rzepaku w czasie zbioru (wykład na temat przystosowania kombajnu przeprowadził mgr inż. W. Zak - Akademia Rolnicza w Lublinie)
- Omówienie skupu nasion rzepaku ze zbiorów w 1996 r. oraz kontraktacji pod zbiory w 1997 r.
- Zabezpieczenie w środki produkcji pod uprawę rzepaku (nasiona siewne, środki ochrony roślin).

W bieżącym roku na zasiewy jesienne zawieranie umów kontraktacyjnych jak również sprzedaż nasion rzepaku możliwe będzie poprzez "Rolimpex" S.A., Oddział w Białej Podlaskiej ul. Leszczynowa 1 tel. 42-20-21, 42-20-36. Zakłady Przemysłu Tłuszczowego Przemysłu w Warszawie na zasiewy jesienne przeznaczać będą polskie odmiany rzepaku ozimego podwójnie ulepszanego : **Bor, Mar i Leo** oraz zagraniczne: **Silvia, Libravo i Lirajet**.

Bor - odmiana średnio- późna o dobrej zimotrwałości, odporna na choroby grzybowe oraz wyleganie. Wyróżnia się wysokim i wiernym plonowaniem.

Mar - odmiana wczesna, o dobrej zimotrwałości, tolerancyjna na suszę, dostosowana do gleb lżejszych, o średniej odporności na choroby grzybowe, wyleganie oraz zawartości glukozyolanów na poziomie normy, pełna.

Leo - odmiana wczesna o dobrej zimotrwałości, wykazuje dużą odporność tłuszczyn na pęknięcie, nie osypuje się, odporna na suszę, średnio odporna na choroby grzybowe, plon nasion i tłuszczu wysoki, zawartość glukozyolanów niska.

Silvia- odm. niemiecka, średniowczesna o dobrej zimotrwałości. Rośliny dość wysokie o silnym ulistnieniu, dość odporne na wyleganie. Nasiona drobne o dość dużej zawartości białka oraz średniej zawartości glukozyolanów. Plonuje dobrze.

Libravo- odmiana niemiecka średniowczesna. Plon nasion i tłuszczu nieco powyżej średniego. Rośliny średnio wysokie, dość odporne na wyleganie. Zimotrwałość średnia.

Lirajet- odmiana niemiecka, średnopóźna. Rośliny dość wysokie, dość wysokie i dość odporne na wyleganie. Zimotrwałość dobra. Plon nasion i tłuszczu bardzo duży.

Technologia uprawy

Wymagania glebowe, wybór przedplonu - pod uprawę rzepaku ozimego podwójnie ulepszanego nadają się gleby utrzymane w dobrej kulturze, zaliczane do kompleksów pszennych bardzo dobrych i dobrych oraz żytnich bardzo dobrych i dobrych. Najlepszymi przedplonami dla rzepa-

ku ozimego są: wczesne i średniowczesne odmiany grochu, jare mieszanki zbierane na zielonkę, wczesne ziemniaki uprawiane na obroniku, motylkowe wieloletnie zaorywane po pierwszym pokosie, w dalszej kolejności zboża wcześniej schodzące z pola. Nie należy uprawiać rzepaku nawet przez dwa kolejne lata na tym samym polu. Uprawa taka zwiększa zagrożenie występowania chorób oraz żerowania słodyszka i chowacza brukwiaczka jak również sprzyja rozmnażaniu się mątwika burakowego.

Uprawa roli- rzepak wymaga bardzo starannej uprawy roli. W stanowiskach po motylkowych wieloletnich i po zbożach konieczne jest wykonanie pełnego zespołu poźniwnych zabiegów uprawowych, a więc podorywki, która może być zastąpiona talerzowaniem lub kultywatorowaniem i następującym po niej bronowaniem. Po ziemniakach, grochu, na polach niezachwaszczonych, znajdujących się w dobrej kulturze, uprawę roli można ograniczyć do orki siewnej lub kultywatorowania i orki siewnej. Orkę siewną należy wykonać wcześniej, 3- 4 tygodnie przed siewem. W przypadku jej opóźnienia konieczne jest ugniecenie gleby wałem Campbella. Przed siewem rolę należy dobrze spulchnić i wyrównać.

Nawożenie - rzepak udaje się najlepiej na glebach o odczynie obojętnym w granicach pH 6,0-6,6. Na glebach wykazujących niższe pH należy stosować wapno magnezowe w dawce 2-4 t/ha tuż po zbiorze przedplonu przed wykonaniem pełnego zespołu uprawek poźniwnych i przedsięwziętych w celu dokładnego wymieszania wapna z glebą. Nawozy fosforowe i potasowe najlepiej wysiewać przed orką. Wielkość dawek nawozów fosforowych i potasowych zależy od zasobności gleby i wynoszą: fosforu 30-135 kg P₂O₅, potasu 50-180 kg K₂O na ha. Fosfor należy stosować w superfosfacie pojedynczym (równoczesne dostarczenie siarki), potas w 40-60 % soli potasowych. Część dawki potasu można zastosować w formie kainitu (zawiera magnez). Dobrym nawozem potasowym jest także kameks. Azot jesienią w dawce 20-40 kg N/ha należy stosować na glebach słabszych i po gorszych przedplonach. Podstawowe nawożenie azotem pod rzepak stosuje się wiosną w ilości 140-200 kg N/ha, w dwóch dawkach: przed ruszeniem vegetacji i na początku pąkowania. W trakcie vegetacji wskazane jest dolistne dokarmianie rzepaku, np. Florogamą R, Agrosol R, Insol-5 (stosować łącznie ze zwalczaniem szkodników). Nawożenie obronikiem bezpośrednio pod rzepak w dawce 20-25 t/ha jest zalecane tylko na glebach słabszych i po przedplonach zbożowych sianych w czwartym lub dalszym roku po jego zastosowaniu. Ponieważ składniki pokarmowe z obronika przechodzą w formy przyswajalne dla roślin stopniowo, dlatego zalecane dawki nawozów mineralnych pod rzepak można zmniejszyć jedynie o 25-30 %.

Siew - rzepak wymaga optymalnego terminu siewu, który w naszym województwie przypada między 15 a 15 sierpnia. Nasiona należy wysiać w ilości 4-6 kg/ha na głębokość 1-2 cm, w rozstawie rzędów 18-25 cm (przy chemicznym

zwalczaniu chwastów) i 30-40 cm (przy mechanicznej pielęgnacji międzyrzędzi). Do siewu należy używać tylko kwalifikowanych nasion, jest to niezmiernie ważne dla pozyskania plonu o dobrej jakości. Nasiona przed siewem należy zaprawić jedną z zapraw : Furadan 35 ST, Oxafun T, Nasienna T, Oftanol T. Zaprawianie nasion jest najtańszym, najprostszym i najskuteczniejszym sposobem ochrony przed szkodnikami (chowacz galasówek, pchełki) i chorobami rzepaku w wczesnym jego rozwoju (zgorzel siewek, czerń krzyżowych).

Ochrona i pielęgnacja plantacji- zwalczanie chwastów, szkodników i chrób należy przeprowadzać zgodnie z zaleceniami Instytutu Ochrony Roślin. Informujemy, że "

Zalecenia ochrony roślin" znajdują się w każdym z Zespołów Doradztwa Rolniczego.

Na plantacjach zasianych w wąskiej rozstawie rzędów konieczna jest chemiczna walka z chwastami przed siewem, bezpośrednio po siewie lub po wschodach rzepaku. Natomiast na plantacjach, gdzie rzepak wysiany jest w szerokiej rozstawie rzędów należy zastosować mechaniczną pielęgnację międzyrzędzi: pierwszy raz przed wykształceniem rozety liściowej, drugi raz przed nastaniem przymrozków. **Zbiór** - można przeprowadzić dwufazowo, kosząc rzepak w stadium dojrzałości technicznej (tzn. kiedy zaczynają brunatnieć nasiona na pędzie głównym i na pędach bocznych) lub jednofazowo w fazie pełnej dojrzałości.

K.Kuresza

KALKULACJA KOSZTÓW UPRAWY RZEPAKU OZIMEGO

/Uprawa sprzętem własnym/.

WYSZCZEGÓLNIENIE	J.M.	CENA 1 J.M. w zł	Przy plonie 20 q/ha		Przy plonie 25 q/ha	
			ILOŚĆ J.M.	WARTOŚĆ w zł	ILOŚĆ J.M.	WARTOŚĆ w zł
Podorywka	godz.	19,73	2,5	49,33	2,5	49,33
Bronowanie	godz.	15,22	1	15,22	1	15,22
'Wysiew nawozów PK	godz.	16,90	0,7	11,83	0,75	12,68
Superfosfat potr. granul.	q	59,00	1,5	88,50	2	118,00
Sól potasowa	q	32,00	2	64,00	2,5	80,00
Orka siewna	godz.	19,73	3,4	67,08	3,4	67,08
Bronowanie	godz.	15,22	1	15,22	1	15,22
'Wysiew nawozów N	godz.	16,90	0,7	11,83	0,75	12,68
Mocznik	kg	48,00	0,5	24,00	0,5	24,00
Siew z bronowaniem	godz.	39,76	1,4	55,66	1,4	55,66
Nasiona	kg	3,50	6	21,00	6	21,00
Zaprawa Funaben T	kg	25,63	0,03	0,77	0,03	0,77
Oprysk	godz.	23,74	1	23,74	1	23,74
Lasso	l	17,00	5	85,00	5	85,00
'Wysiew nawozów N	godz.	16,90	0,7	11,83	0,7	11,83
Mocznik	q	48,00	1,5	72,00	2	96,00
'Wysiew nawozów N	godz.	16,90	0,7	11,83	0,7	11,83
Saletra amonowa	q	39,00	2	78,00	2	78,00
Oprysk	godz.	23,74	1	23,74	1	23,74
Decis 2,5 EC	l	48,00	0,3	14,40	0,3	14,40
Oprysk	godz.	23,74	1	23,74	1	23,74
Bancol 50 WP	kg	44,00	1	44,00	1	44,00
Agrosol R	l	4,00	1,5	6,00	1,5	6,00
'Zbiór nasion kombajnem -SKR *	godz.	120,00	1	120,00	1	120,00
Transport	godz.	19,40	2	38,80	2	38,80
Praca własna rolnika	godz.	2,00	17	34,00	17,5	35,00
R-m koszty bezpośrednie	zł			1011,52		1083,71
Koszty pośrednie	zł			199,89		199,89
Koszty całkowite	zł			1211,41		1283,60
Koszt produkcji 1q nasion	zł/q			60,57		51,34
Dochód z 1 ha	zł/g	85,00	20	488,59	25	841,40

*Zbiór nasion kombajnem z SKR - usługa

W kosztach pośrednich uwzględniono podatek rolny, 25% kosztów nawożenia obornikiem bez uwzględniania wartości obornika i 1/6 kosztów wapnowania.

Porady pszczelarskie

Początek sierpnia jest zarazem początkiem roku pszczelarskiego. Ilość czerwiu wychowanego przez pszczoły w sierpniu decyduje o sile i jakości zimujących rodzin, gdyż 90% pszczół wygryzionych na przełomie sierpnia i września przeżywa zimę. Jeżeli zapewnimy rodzinom dobre warunki wychowu czerwiu, zwłaszcza w pierwszej połowie sierpnia, otrzymamy dużą liczbę pszczół w optymalnym wieku do zimowania. Liczba jajek składanych przez matkę zależy od kilku czynników. Głównym warunkiem jest zapas pokarmu; powinno go być nie mniej jak 3 kg. Powinniśmy zapewnić stały przyływ świeżego pokarmu. Jeżeli w tym okresie nie występuje naturalny pożytek, należy rodziny podkarmiać. Używamy do tego celu syropu cukrowego w proporcji: 1kg. cukru na 1l. wody. Podaje się go rodzinom, według potrzeb co najmniej 2-3 razy, w odstępach kilkudniowych po 3l. Zapas pokarmu białkowego (pierzgi) jest również bardzo ważny i powinno go być co najmniej 1-2 ramki wypełnione w 1/3. Pierzga powinna być rozmieszczona możliwie równomiernie na wszystkich plastrach. Nawet pełna ramka pierzgi, ale na skraj gniazda niewiele daje, gdyż karmicielki się nią nie interesują. Dostęp do świeżej wody jest również bardzo ważny dla wychowu czerwiu, zwłaszcza podczas upalnej i suchej pogody. Kolejnym istotnym czynnikiem jest odpowiednia ilość i jakość plastrów do zaczerwienia. Matka powinna mieć w tym czasie dużo miejsca do składania jaj. Ważna jest także jakość plastrów. W tym czasie matka czerwi najchętniej w plastrach przeczerwionych. W okresie sierpnia, po ostatnim miodobraniu, należy pamiętać o zwalczaniu warrozy, gdyż intensywny rozwój rodzin jest możliwy tylko przy równoczesnym zwalczaniu pasożytów *Varroa jacobsoni*. Rodziny, w których matki były izolowane i po

ostatnim miodobraniu nie było czerwiu krytego, możemy odymić Apiwarolem. Jeśli w rodzinach występuje czerw kryty, należy stosować środki warroabójcze, działające przez dłuższy okres czasu (np. Fluwarol; który zawieszamy po dwa paski na rodzinę na 4 tygodnie). Trzeba pamiętać o zmianowaniu środków warroabójczych, gdyż wielokrotne stosowanie tego samego preparatu może spowodować uodpornienie *Varroa jacobsoni*, na dany lek, i tym samym zmniejszyć jego skuteczność.

W końcu sierpnia należy ułożyć gniazda na zimę. Polega to głównie na silnym ścięśnieniu gniazd. Wykonujemy gruntowny przegląd i usuwamy zbędne plastry, pozostawiając mniej więcej wyrównane- jasnobrązowe. W trakcie tego przeglądu oceniamy też zapas pozostający w gnieździe. Jest to potrzebne do wyliczenia, jaką ilość syropu cukrowego trzeba podać pszczołom podczas uzupełniania zapasów na zimę. W 1dm² obustronnie poszytego plastra znajduje się 33-37 dkg zapasu. Wskazane jest, aby 1/4 część zapasu zimowego stanowił miód. Pożądane jest, aby miód znalazł się w peryferyjnych częściach gniazda (u góry i z boków). Zimujące pszczoły (w m-cach listopad, grudzień, styczeń i część lutego) bardzo dobrze bytują spożywając cukier. Gdy rodziny rozpoczną wczesno-wiosenny wychów czerwiu, powinny również zjadać miód. Uzupełnianie pokarmu na zimę określa się terminem - dokarmianie. Dla ustalenia ilości syropu, którą należy dać rodzinom na zimę, potrzebne są następujące dane:

- liczba ramek, na których pszczoły pozostają na zimę,
- ilość miodu, który pozostał w ulu po ułożeniu gniazda,
- normy zaopatrzenia pszczół w pokarm na zimę.

Tabela 1. Rodzaje syropu

Syrop	Stosunek wagowy cukru do wody	Ilość cukru w 1 litrze syropu w dkg
rzadki	1:2	40 dkg
średni	1:1	62 dkg
półgęsty	3:2	77 dkg
gęsty	2:1	90 dkg

Tabela 2. Norma wielkości zapasów zimowych

Typ ula	Ilość pokarmu zimowego w zależności od liczby ramek w zimującej rodzinie kg									
	Liczba ramek									
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Dadanta	6,2	8,0	9,8	11,4	13,0	14,4	15,8	17,0	18,2	-
Wielkopol.	-	7,4	9,0	10,5	11,9	13,2	14,4	15,5	16,5	17,5
Wielokorp.435x230	-	-	-	11,2	13,8	14,2	15,5	16,5	17,5	18,5
Wielokorp.360x230	-	-	-	9,0	10,5	11,5	12,5	13,5	14,0	15,0
Warsz.posz.	6,0	7,8	9,5	11,1	12,6	14,0	15,3	16,5	17,6	-
Warsz.zwyk.	-	7,6	9,3	10,0	12,3	13,6	15,1	16,0	17,1	18,0

opracowali specjaliści ODR d/s pszczelarstwa:
Marian Kalabun, Krzysztof Osielski

KRUS informuje

Oddział Regionalny KRUS w Radzynie Podlaskim uprzejmie informuje, że w myśl rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 12 lipca 1996 roku weszły w życie zmienione przepisy w sprawie szczegółowych zasad ustalania wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej i chorób zawodowych oraz zasiłku chorobowego.

Wg tego rozporządzenia od dnia 1 lipca 1996 r. jednorazowe odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanym wypadkiem przy pracy rolniczej zostaje podwyższone do kwoty 200 zł za każdy 1 % tego uszczerbku. Najniższa kwota jednorazowego odszkodowania nie może jednak wynosić mniej niż za 5 % uszczerbku na zdrowiu tj. kwotę 1.000 zł.

Od 1 lipca 1996 r. obowiązują następujące wysokości jednorazowego odszkodowania:

1. 200 zł za każdy procent uszczerbku na zdrowiu, nie mniej niż 1.000- zł z tytułu doznanego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.
2. 4.000 zł - z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.
3. 200 zł - za każdy procent uszczerbku na zdrowiu z tytułu zwiększenia uszczerbku na zdrowiu.

4. 20.000 zł - z tytułu śmiertelnego wypadku, gdy do odszkodowania uprawniony jest małżonek lub dziecko zmarłego, zwiększone o kwotę 4.000 zł na drugiego i każdego uprawnionego, jeżeli do odszkodowania są uprawnieni równocześnie małżonek i dziecko / dzieci / bądź tylko dzieci.
 5. 10.000 zł - z tytułu śmiertelnego wypadku, gdy do odszkodowania uprawnieni są tylko inni członkowie rodziny niż małżonek i dzieci zmarłego oraz 4.000 zł z tytułu zwiększenia odszkodowania na drugiego i każdego następnego uprawnionego
 6. 4.000 zł - z tytułu śmiertelnego wypadku, gdy do odszkodowania równocześnie z małżonkiem lub dziećmi zmarłego uprawnieni są inni członkowie rodziny, każdemu z nich przysługuje ta kwota niezależnie od odszkodowania przypadającego małżonkowi lub dzieciom.
- Zgodnie z w/w rozporządzeniem od 1 lipca podwyższony został również zasiłek chorobowy do 4 zł za każdy dzień niezdolności do pracy.

Kierownik Wydziału
Emerytur Rent i Zasiłków
Józef Stefaniak

WŁAŚCIWE USTAWIANIE STERT STOGÓW I BROGÓW

W przepisach przeciwpożarowych często występuje pojęcie " odporność ogniowa " i " strefa pożarowa "

ODPORNOŚĆ OGNIOWA

jest to zdolność konstrukcji lub elementu budowlanego do spełnienia w określonym czasie (podawanym w minutach), w warunkach odpowiadających działaniu pożaru, stawianym mu wymogom.

STREFA POŻAROWA STREFY LUB STOGU

W rolnictwie pojęcie " strefa pożarowa " związane jest między innymi z ustawianiem stert i stogów. Strefa pożarowa sterty lub stogu z palnymi produktami roślinnymi, jest to miejsce, w którym ten stóg lub sterta zostały ustawione. Miejsce to jednocześnie musi być oddzielone od innych obiektów budowlanych ścianami, które mają odporność ogniową co najmniej 240 minut (czyli 4 godziny) i wysokość większą o 0,5 metra od wysokości materiału składowanego lub pasami wolnego terenu (nie zabudowany, pozbawiony składów materiałów palnych) o wymaganej szerokości. Szerokość ta nie może być mniejsza niż dopuszczalne odległości stert, stogów i brogów od budynków, dróg, torów kolejowych, urządzeń i linii wysokiego napięcia, lasów oraz innych stert i stogów.

Odległości dopuszczalne (minimalne) wynoszą:

- * 20 metrów od - budynków wykonanych z materiałów niepalnych i z pokryciem co najmniej trudno zapalnym,

- * 30 metrów od - budynków wykonanych z materiałów palnych,
 - dróg publicznych i torów kolejowych
 - urządzeń i przewodów linii elektrycznych wysokiego napięcia
 - innych stert i stogów, jeżeli stanowią one odrębne strefy pożarowe

- * 100 metrów od - lasów i terenów zadrzewionych
- Zatem ustawiając stertę, stóg lub bród

NALEŻY PAMIĘTAĆ, ŻE

- ich strefa pożarowa nie może mieć powierzchni większej niż 1000 m² kwadratowych, a kubatura 5000 metrów sześciennych
- muszą one stać w takim miejscu, aby odległości minimalne, wymienione powyżej były zachowane
- dookoła stert i stogów w odległości 3 metry od ich obrysu należy wykonać i stale utrzymywać pozbawioną materiałów palnych (takich jak na przykład ściernisko, sucha trawa, gałęzie itp.) powierzchnię o szerokości co najmniej 2 metry (np. oboranie).
- produkty roślinne muszą być tak składowane, aby niemożliwe było ich samozapalenie (składować suche lub z wykonanym przewiewem),
- w przypadku konieczności składowania produktów nie dosuszonych, należy okresowo sprawdzać ich temperaturę

Opracowano
w Wydziale Kontrolno-Rozpoznawczym
KW PSP

Konkurs "Zielone lato 96"

W roku bieżącym na terenie województwa przeprowadzony będzie konkurs agro - ekoturystyczny "Zielone lato 96". Etap wojewódzki jest częścią krajowego konkursu pod tą samą nazwą.

"Zielone lato" to prowadzona od trzech lat akcja antenowa Redakcji Rolnej programu I Polskiego Radia, tygodnika Gospodyni i miesięcznika Agrobazar. Patronat nad akcją objął Vicepremier, Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Roman Jagieliński. Akcja ta jest też popierana przez: Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Dyrektora Fundacji Programów Pomocy dla Rolnictwa. Współorganizatorami konkursu są Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

W ramach konkursu wybrane zostanie najlepsze gospodarstwo agroturystyczne.

Konkurs prowadzony będzie w dwóch etapach: etap wojewódzki i etap krajowy. Na szczeblu wojewódzkim za realizację konkursu odpowiedzialne są Ośrodki Doradztwa Rolniczego. Odpowiedzialność ta dotyczy powołania Komisji przez Dyrektora ODR, lustracji i oceny zgłoszonych gospodarstw agroturystycznych, zabezpieczenia nagród i wyróżnień na etapie wojewódzkim. Wojewódzka Komisja ma też zadanie wytypowania jednego gospodarstwa, tego które otrzymało najwyższą ilość punktów do eliminacji krajowych.

Prace Komisji Wojewódzkiej trwały będą do końca sierpnia 1996r. natomiast Komisja Krajowa dokona oceny gospodarstw w miesiącu wrześniu a następnie wyboru najlepszych do nagród i wyróżnień.

Przy ocenie gospodarstw agroturystycznych brane będą pod uwagę następujące kryteria:

- jakość świadczonych usług,
- ekologiczny system oddziaływania środowisko - człowiek,
- estetyka otoczenia,
- higiena żywienia,
- standard pomieszczeń,
- wyposażenie gospodarstwa dla celów agroturystyki,
- zdrowa żywność - gospodarstwa z atestem,
- inwestycje w gospodarstwie, związane z prowadzoną działalnością agroturystyczną (np. modernizacja budynku, wypożyczalnia sprzętu turystycznego, zakup sprzętu, itp.)
- konkurencyjność ceny,
- szczególne atrakcje turystyczne, związane z gospodarstwem rolnym i okolicą,

- aktywność gospodarza w kierunku promocji własnej oferty.

W chwili obecnej powołana jest już Wojewódzka Komisja w składzie:

Przewodniczący Komisji - Bożena Warda - ODR Grabanów,

Członkowie Komisji - Łucja Ziemiuk - pracownik Wydziału Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Urz. Woj. w Białej Podlaskiej,

Mirostawa Cajgner - pracownik Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Urz. Woj. w Białej Podlaskiej,

Czesława Caruk - pracownik Gminnego Ośrodka Kultury w Janowie Podlaskim,

Maria Wołos - specjalista d/s wgd ODR Grabanów.

Zainteresowane osoby otrzymały już Regulamin Konkursu, z którym zapoznają wszystkie gospodarstwa agroturystyczne zgłoszone do konkursu.

Celem konkursu jest popularyzacja działalności agroturystycznej, aktywizacja w kierunku poprawy jakości świadczonych usług a także poszerzenie informacji o możliwościach wypoczynku na wsi.

Województwo nasze po raz pierwszy przystąpiło do edycji tego konkursu.

Osobiście mam wrażenie, że nadal standard naszych gospodarstw agroturystycznych należy poprawiać, mimo iż wymagania turystów są różne. Są turyści, którzy wolą zapłacić więcej i wypoczywać w warunkach o wysokim standardzie. Ale istnieje spora grupa turystów, którzy chcieliby spędzić urlop bez nadmiernego obciążenia finansowego. Sam konkurs nie załatwi istoty problemu ale mam nadzieję, że jego realizacja wpłynie na poprawę jakości i ilości świadczonych turystom usług.

W chwili obecnej nie wiem jakie będą przyznawane nagrody i wyróżnienia na etapie wojewódzkim, pewne środki finansowe na ten cel mamy zabezpieczone.

Na szczeblu krajowym przewidziane są następujące nagrody i wyróżnienia:

- Puchar Ministra Rolnictwa dla laureata gospodarstwa agroturystycznego,
- dyplomy wyróżniające dla laureatów 1 - 3 miejsca,
- dyplomy uznania za udział w konkursie dla wszystkich uczestników etapu krajowego,
- nagrody rzeczowe, ufundowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Agencję Programów Pomocy dla Rolnictwa - FAPA.

Opracowała: Bożena Warda - Główny Specjalista d/s WGD.

Przetwory z owoców dziko rosnących.

Jadalne owoce z drzew i krzewów dziko rosnących zbieramy głównie w okresie letnio - jesiennym. Stanowią one bogate źródło witamin i soli mineralnych. Szczególnie dużo witaminy C zawierają owoce dzikiej róży, głogu, rokitnika, dzikiego bzu czarnego i jarzębiny. Owoce dzikiej róży zawierają ponad 400 mg witaminy C w 100 gramach owocu, czyli 2 razy więcej niż porzeczką czarna a 10 razy więcej niż cytryna czy pomarańcze. Znaczna ilość witaminy A znajduje się w owocach jarzębiny i rokitnika. Dzika róża zawiera także witaminę PP. Przetwory z owoców dziko rosnących stanowią też mogą atrakcją domowej kuchni.

Kompot z gruszek i róży.

5 kg dojrzałych gruszek, 1 kg owoców dzikiej róży, 50 dkg cukru, 4 l wody, 5 - 8 goździków.

Ugotować syrop z wody i cukru z dodatkiem goździków. Umyte owoce róży przekroić, oczyścić z pestek i włosków, opłukać. Gruszki obrać, przekroić na połówki, wybrać gniazda nasienne. Następnie wrzucić do gorącego syropu, ugotować i odstawić. Po kilku minutach odcedzić, ułożyć w słoikach, dodać owoce róży i zalać gorącym syropem. Pasteryzować około 20 minut.

Uwaga! goździki wyjąć z syropu bo powodują ciemnienie gruszek.

Syrop ziołowy z bzu czarnego.

3 kg owoców czarnego bzu, 1 litr wody.

Dojrzałe owoce bzu opłukać, oddzielić szypułki i zalać wodą. Gotować na wolnym ogniu stale mieszając przez 15 minut. Ugotowaną masę pozostawić na 12 godzin. Następnie odcedzić i wycisnąć sok przez płócienny woreczek. Sok można pozostawić do sklarowania. Zmierzyć ilość soku, zagotować go i dodać cukier (na 1 litr soku dodać 1 kg cukru i 15 g kwasu cytrynowego).

Gotować sok z cukrem na małym ogniu przez 20 minut. Do soku można też dodać 15 g zmielonego imbiru i 10 dkg goździków. Syrop ten należy odcedzić.

Medycyna ludowa zaleca by rozpuścić 2 łyżki gorącego syropu w 0,2 litra gorącej wody z utartą gałąką muszkatołową. Otrzymany napój pić przed snem.

Dżem z mirabelek, gruszek, jabłek i jarzębiny.

4 kg owoców (po 1 kg każdego gatunku), 1 kg cukru.

Oczyszczone i przebrane owoce jarzębiny dokładnie opłukać, następnie wrzucić na wrzącą wodę, gotować 10 - 15 minut i odcedzić. Jabłka i gruszki obrać, pokroić, usunąć gniazda nasienne. Śliwki wydrylować z pestek.

Do odcedzonej jarzębiny dodać cukier i trochę podgotować. Następnie dodać pozostałe owoce i smażyć mieszając. Pod koniec można dodać przyprawy korzenne: cynamon, goździki i imbir. Gorący dżem nakładać w czyste słoiki i od razu zamykać.

Przepisy wybrała: Barbara Pachala - specjalista d/s wgd.

Po zbiorze truskawek

Po zbiorze truskawek w ogródku przydomowym należy rozpocząć prace pielęgnacyjne aby zapewnić warunki do wzrostu roślin, formowania pąków kwiatowych w przyszłym roku a także do prawidłowego przezimowania.

Zaraz po zbiorze owoców można przystąpić do koszenia liści na wysokość około 7 cm nad ziemią, tak aby nie uszkodzić wierzchołków wzrostu. Koszenie spowoduje, że w miejsce starych liści wyrosną nowe, zdrowe. Skoszone liście koniecznie należy zgrabić bo są one siedliskiem chorób. Aby nie dopuścić do porażenia roślin w roku następnym przez choroby i szkodniki należy te liście spalić lub przeznaczyć na kompost.

Zabieg koszenia wpływa też na zwiększenie plonu w przyszłym roku poprzez lepsze wykształcenie kwiatów.

Po zabiegu koszenia plantację należy odchwąścić, usuwając przy okazji rozłogi. Gdy na naszych roślinach zaużyliśmy objawy choroby należy zastosować oprysk wymaganym środkiem chemicznym.

Nawożenie truskawek w ogródku przydomowym jest zbędne, ponieważ zawsze przed posadzeniem sadzonek należy zastosować wymagane nawożenie.

Pamiętajmy, że w ogródku przydomowym także niecelowe jest prowadzenie uprawy przez kilka lat. Truskawki plonują dobrze 2 lata, w trzecim roku wykazują tendencję do drobnienia owoców. W związku z tym plon jest niski i należy uprawę likwidować, zakładając nową.

Opracowała: Ewa Ciepiewska - specjalistka d/s wgd.

Wapnowanie - tak czy nie

Nawozy mineralne (NPK) stosowane są każdego roku pod każdą z roślin uprawnych, wapnowanie zaś wykonuje się okresowo przeważnie co 4 - 5 lat lub raz w rotacji zmianowania. Wapń w stosunku do innych składników pokarmowych, a zwłaszcza azotu i potasu, jest dość dobrze zatrzymywany przez warstwę próchniczną gleby. Potrzebny jest w glebie w takiej ilości aby nie tylko zapewniony był dostatek jako składnika pokarmowego dla roślin, ale potrzebny jest również dlatego, aby spełniał rolę buforu względem odczynu gleby. Odziaływanie wapnowania jest tym dłuższe, im zastosowana jest wyższa dawka wapnia a gleba zwięźlejsza. Nawozy wpniowe działają przez dłuższy okres czasu przeważnie korzystniejszy jest ich wpływ na plony roślin w późniejszych latach, niż w pierwszym roku po wykonaniu zabiegu wapnowania. Odpowiedzmy sobie na takie pytanie:

Kiedy najlepiej jest przeprowadzić wapnowanie.

Wapnować najlepiej jest pod rośliny jare, a nie ozime. w terminie takim, aby okres od wykonania tego zabiegu do zasiewu najbliższej rośliny był możliwie najdłuższy czyli na ściernisko. Zabiegi uprawowe (podorywka, bronowanie, orka) wykonywane na różną głębokość wymieszają dobrze wapno z glebą.

Wapnować pod gatunki roślin o większej wrażliwości na kwaśny odczyn gleby, dlatego że to pozwala na stosowanie

pełnych dawek nawozów wapniowych bez obawy szkodliwego ich oddziaływania na rośliny.

Na poparcie podanych informacji przytaczam opinie rolników z gminy Siemień.

Rolnik ze wsi Jezioro Pan Włodzimierz Golonka.

w 1992 roku odebrałem ze Stacji Chemiczno-Rolniczej wyniki analizy gleb i odczytałem w nich braki wapnia w glebie. Zakupiłem wtedy transport wapna węglanowego z magnezem i rozsiałem to na swoich polach. Oceniam że efektem tego były dobre plony w następnych latach a zwierzęta też to odczuły bo reagowały zadawalającymi przyrostami masy ciała. Teraz w 1996 roku po żniwach powtórzę wapnowanie gleby.

Rolnik Pan Teleon Tadeusz.

Obserwowałem Włodka co on robi w swoim gospodarstwie, że ma dobre plony. Rozmawiałem z nim dużo razy i wiele razy wypowiadał słowo "wapnowanie". Postanowiłem i wykonałem wapnowanie swoich pól w 1994 i 1995 roku. Nie tylko ja zauważyłem potrzebę i efekty wapnowania ale jeszcze kilku rolników z naszej wioski, którzy też wapnowali swoje pola. Wszyscy mamy nadzieję, że jest to korzystne dla naszych kieszeni. I jeszcze jedno chcę dodać - wapno trzeba kupić tak wcześnie, aby na ściernisko można było rozsiać i to jest najlepszy termin wapnowania.

Kozaczuk Zbigniew ZDR Parczew

OCHRONA ROŚLIN W INTEGROWANEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ

Integrowana Ochrona Roślin powinna łączyć wszystkie dostępne metody zwalczania chorób szkodników i chwastów w roślinach, powinna uwzględniać jak najwięcej naturalnych procesów samoregulacji z zachowaniem podstawowego celu jakim jest ochrona naszych plonów. Maksymalne ograniczenie strat musi łączyć się z minimalizacją zagrożeń dla: konsumentów, zwierząt gospodarskich i środowiska przyrodniczego (unikać pozostałości szkodliwych substancji chemicznych, dbać o ochronę: wód, gleb i powietrza).

Praktycznie do ochrony roślin w IPR należy wykorzystywać na ile jest to możliwe wszelkie metody alternatywne do ochrony chemicznej.

Możemy tu wyróżnić dwa rodzaje działań:

a/ pośrednie

- opracowanie prawidłowego płodozmiaru w gospodarstwie uwzględniającego następstwo roślin jako element walki z agrofagami
- wykorzystanie do uprawy odmian odpornych lub tolerancyjnych na danego patogena lub szkodnika
- stosowanie mieszanin odmianowych i międzygatunkowych
- ochrona organizmów pożytecznych

b/ bezpośrednie

- dobór ekologicznie bezpiecznych metod zwalczania takich jak: biologiczne i mechaniczne
- wybór technik opryskania o możliwie najmniejszym zagrożeniu dla środowiska
- stosowanie zabiegów chemicznych tylko po przekroczeniu ekonomicznego progu szkodliwości
- stosowanie selektywnych pestycydów
- stosowanie pestycydów na ograniczonej powierzchni (np. oprysk pasowy)
- stosowanie minimalnych dawek środków ochrony roślin w optymalnych warunkach
- wybór środka o najniższej szkodliwości

PRÓG SZKODLIWOŚCI - jest to takie nasilenie agrofaga, po przekroczeniu którego następuje spadek plonu danej rośliny.

Określenie progu ekonomicznej szkodliwości uwzględnia wartość utraconego plonu i koszt ochrony. Zabieg chemicznej ochrony roślin wykonujemy tylko wtedy gdy strata wartości plonu jest większa niż koszt ochrony chemicznej rośliny.

ZDR Parczew

mgr inż. Tadeusz Rowiński

Przypominamy jeszcze raz.

W lipcowym numerze Odział Regionalny KRUS przedstawił artykuł pt. "Bezpieczna praca z maszynami i urządzeniami rolniczymi podczas akcji żniwnej". W swoim artykule postaram się uwypuklić najważniejsze zasady BHP przy zbiorze zbóż kombajnami /które, najczęściej możemy spotkać na naszych polach/.

Z uwagi na trudne warunki pracy szczególnie kombajnów zbożowych należy zachować dużą ostrożność oraz zalecam przestrzegać następujących zasad:

- kombajn może obsługiwać tylko osoba przeszkolona posiadająca zaświadczenie,
- przy kombajnie muszą być obowiązkowo dwa lusterka i dwie gaśnice tj. proszkowa i pianowa-corocznie legalizowane,
- kombajn powinien być oznakowany trójkątną tablicą wyróżniającą /podobnie jak ciągniki/.
- w ramach OC dodatkowo sprawdzić stan i zabezpieczenie połączeń sworzniowych /w przypadku pinowego usytuowania sworznia zawleczkę zakładamy od dołu /,
- na pomoście może przebywać tylko kombajnista, a pomost i drabinka nie powinny być śliskie i posiadać barierkę ochronną.
- kombajniście nie wolno w czasie pracy palić tytoniu, używać otwartego ognia i pić alkoholu,

- silnik i przedział silnikowy winien być suchy, nie pokryty paliwem, smarem czy olejem, gdyż sprzyja to osiadaniu pyłu i kurzu,
- pedały hamulców powinny być sprzęgnięte,
- często oczyszczać z kurzu kolektor wydechowy silnika i chłodnicę,
- usterki naprawiamy przy zatrzymanym silniku,
- nie wolno wykonywać żadnych prac pod zespołem żniwnym bez zabezpieczenia,
- podczas przerw w pracy wyłączać główny wyłącznik prądu,
- przy przejazdach po drogach publicznych na odległości większe niż 5 km przyrząd żniwny powinien być holowany na wózku,
- bezpieczniki w układzie elektrycznym nie mogą być "watowane",
- przewody elektryczne nie powinny mieć luzów na zaciskach i uszkodzonych izolacji,
- wszystkie elementy obrotowe nie mogą ocierać o osłony.

Przy transporcie przyczep należy pamiętać o zabezpieczeniu przed wypadnięciem sworznia łączącego agregat.

ODR Grabanów
mgr inż. B. Filatiuk

"AIDA"

tel./fax (057) 43-77-57

21-500 Biała Podlaska ul. Brzeska 36a

* * * O F E R U J E * * *

* PASZE I KONCENTRATY FIRMY CARGILL

* NAWOZY WAPNIOWO MAGNEZOWE - 2 asortymenty

- wapniowo magnezowy S501 43% CaO+MgO w tym 13% MgO
- wapniowo magnezowy S502 45% CaO+MgO w tym 8% MgO

* NAWOZY DOLISTNE

Agrosol - Insol - Agrowital
punkt fabryczny - hurt, detal

* OPRYSKIWACZE - ciągnikowe zawieszane, polowe

- zbiornik 300-400 dm³ - lanca 10-12 m

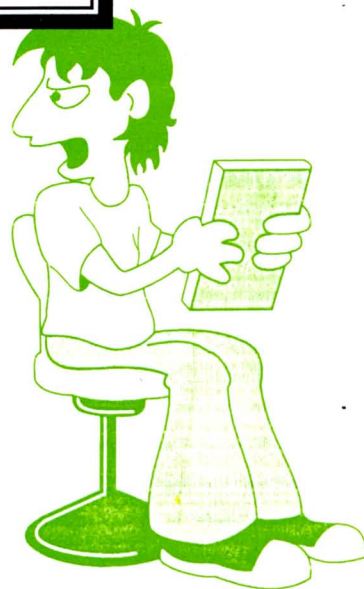
Gwarancja 12 miesięcy - pełny asortyment części zamiennych, ceny hurtowe i detaliczne oraz sprzedaż ratalna.

MAGAZYN: ul. Gwardii Ludowej - kierunek Sielczyk - dojazd linią nr 9 tel. 43-27-63

BIURO: ul. Brzeska 36a tel/fax 43-77-57; tel. 44-33-95

Krzyżówka 8/96

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															

POZIOMO : A9)zdejmowanie runa z owiec . B1)na olimpijskim pudle . C9)brak mu wychowania .
D1)powszechne przyciąganie . E5)postać z „Faraona” Prusa . E10)ścisk, dużo czegoś . G1)zacierki lub kopytka . G8)lakmus przy nim się czerwieni . H6)groźna na twarzy . I1)miasto na Sycylii . J6)nic tylko by się klócił . K1)czekoladowa firma..

PIONOWO : 1A)ostatnia po grecku . 2F)gatunek lamy lub błyszcząca tkanina . 3A)pozostaje po produkcji .
4F)względne położenie księżyca w stosunku do znaków zodiaku . 5A)imię Presleya . 6D)maskotka .
7A)filmowa nagroda . 7H)jest srebrem . 8D)pojęcie matematyczne . 9A)sztuczna skóra . 9G)czarny ptak .
10A)4-kołowy pojazd konny . 11G) potrzebny desperatowi . 12A)powstała po połączeniu 19 gamet .
13G)przewlekły niezyt nosa . 14A)młody, ale już zajęty . 15G)pierwsza w kosmosie .

Hasło: (G-11,F-8,E-1,K-1,C-1) (D-4) (C-12,I-7,G-11,I-1,E-14,B-7,J-14) (E-10,K-15,B-3,H-13,J-14,B-2,
I-15,I-4) (H-12,A-3) (F-14,C-3,B-6) (D-1,E-3,A-13) (C-7,J-11,H-9)(H-2,D-5,I-13,D-9,A-5)

Opracował Jerzy Męcza

Wśród osób które nadesłały do dnia 10 09 1996r. rozwiązanie krzyżówki 8/96 rozlosujemy bezpłatną prenumeratę naszej gazety na IV kw. 1996r. i I, II i III kw. 1997r.

Za rozwiązanie krzyżówki 6/96 nagrodę w postaci bezpłatnej prenumeraty na III i IV kw. 1996 r. i I i II kw. 1997 r. wylosowała Pani Agnieszka Lewczuk zam. Falatycze 63 gm. Platerów

ADRES REDAKCJI:

Grabanów 21-500 Biała Podlaska
Telefon Biała Podl 43 37 92,43 38 66,41 12 47,
Dyrektor 41 12 55,fax 43 81 98
telex 683330

Adresy i telefony Rejonowych Ośrodków
Biała Podl.ul.Żeromskiego 3 tel.43 32 34
Radzyń Podl. ul. Międzyrzecka 99 tel.52 00 22
Parczew ul.Piwonia 50 tel.54 24 74
Łosice ul.Piłsudskiego 6 tel.57 26 65
Wisznice ul.Warszawska 13 tel.78 22 49

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: K. Kuresza, B. Filatiuk, B. Michalczuk, Cz. Mirczewska, A. Matuszewski, A. Strąćicka, A. Radzikowska, B. Warda, E. Kacprzak, A. Żurkowska, specjaliści terenowi doradztwa rolniczego i specjalistki WGD.

SKŁAD KOMPUTEROWY: M. Zajac, A. Mazur.

DRUK: I. Wagner-Poligrafia ODR Nr Zamówienia /96 nakład 3 500szt.